

# Ο σκαθάρι σώζει όσους υποφέρουν από αλλεργία στην αμβροσία

Автор(и): Ρастителна защита  
Дата: 22.06.2020 Брой: 6/2020



Το μικρό σκαθάρι «*Ophraella communa*» και η *Ambrosia artemisiifolia* έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό: Εισήχθησαν από τη Βόρεια Αμερική στην Ευρώπη, και ως εκ τούτου είναι εισβλητικά και εισαγόμενα είδη που μπορούν να απειλήσουν την αρχική χλωρίδα και πανίδα της Παλαιάς Ηπείρου. Ωστόσο, η *Ophraella communa* μπορεί επίσης να είναι ένα ωφέλιμο είδος, καθώς το αγαπημένο της φαγητό είναι η αμβροσία, της οποίας η γύρη προκαλεί μαζικές αλλεργικές αντιδράσεις σε εκατομμύρια ανθρώπους στο τέλος του καλοκαιριού και το φθινόπωρο.

Το εισβλητικό είδος Κοινή αμβροσία (*Ambrosia artemisiifolia* L., οικογ. *Asteraceae*) δεν είναι μόνο σοβαρός ανταγωνιστής των καλλιεργούμενων καλλιεργειών, αλλά είναι επίσης ένα εξαιρετικά επιβλαβές ζιζάνιο για την

ανθρώπινη υγεία, καθώς προκαλεί πολυάριθμες επικίνδυνες αλλεργίες που επηρεάζουν ένα τεράστιο μέρος του πληθυσμού.

Η αμβροσία δεν θεωρείται άδικα ζιζάνιο της παγκοσμιοποίησης – οι σπόροι της δεν μεταφέρονται εύκολα μόνο, αλλά επίσης εξαπλώνονται αβίαστα σε μικρές και μεγάλες αποστάσεις. Επιπλέον, είναι απίστευτα ανθεκτικοί και παραγωγικοί. Διατηρούν την ικανότητα βλάστησής τους και μπορούν να αναπαραχθούν για έως και 40 χρόνια, και με πολύ γρήγορο ρυθμό. Πρόκειται για ένα ζιζάνιο του οποίου η γύρη είναι ανάμεσα στους πιο επιθετικούς αλλεργιογόνους παράγοντες στον κόσμο. Μια ελάχιστη ποσότητα της σε ένα κυβικό μέτρο αέρα είναι αρκετή για να προκαλέσει αλλεργικές αντιδράσεις, τόσο σε ανθρώπους ευαίσθητους σε αλλεργιογόνους παράγοντες όσο και σε κάποια ζώα, όπως για παράδειγμα τα άλογα.

Η ευρωπαϊκή ερευνητική ομάδα, στην οποία συμμετέχει ο Καθ. Gerhard Karrer από το Πανεπιστήμιο Φυσικών Πόρων και Επιστημών της Ζωής της Βιέννης, έχει δημοσιεύσει στην τελευταία έκδοση της αναγνωρισμένης επιστημονικής περιοδικής έκδοσης «Nature Communications» δεδομένα σχετικά με την πραγματική απειλή που αποτελεί το ιδιαίτερα αλλεργιογόνο φυτό *Ambrosia artemisiifolia* L. για τη δημόσια υγεία και τη βιοποικιλότητα στην Ευρώπη. Η έκθεση τονίζει το γεγονός ότι υπάρχει ένα νέο εισβλητικό είδος σκαθαριού, *Ophraella communa*, του οποίου οι προνύμφες προτιμούν να τρέφονται με τα φύλλα και τα άνθη της Κοινής αμβροσίας, και αυτό δίνει στους ειδικούς ελπίδα ότι θα μπορούσαν να μειώσουν την επιβλαβή επίδραση της αμβροσίας περιορίζοντας φυσικά την εισβολή της.

Το 2013, το φυλλοφάγο σκαθάρι *Ophraella communa* ανιχνεύθηκε στην περιοχή γύρω από το Μιλάνο. Οι προνύμφες του σκαθαριού κατάφεραν να καταστρέψουν σχεδόν εντελώς τους πληθυσμούς αμβροσίας στη Βόρεια Ιταλία. Ο Καθ. Karrer και οι Κροάτες συνάδελφοί του κατάφεραν να μελετήσουν την περαιτέρω εξάπλωση του σκαθαριού προς την Παννονική περιοχή στην Ανατολική Κεντρική Ευρώπη, η οποία είναι βαριά μολυσμένη με Κοινή αμβροσία.

Τα δεδομένα στην έκθεση δείχνουν ότι πριν η *O. communa* μεταναστεύσει στην Ευρώπη, περίπου 13,5 εκατομμύρια άνθρωποι υπέφεραν από αλλεργία που προκαλείται από αμβροσία, με αποτέλεσμα ετήσια κόστη 7,4 δισεκατομμυρίων ευρώ για φάρμακα, ιατρικές εξετάσεις, άδειες ασθενείας κ.λπ. Προγνωστικά μοντέλα δείχνουν ότι ο βιολογικός έλεγχος της *A. artemisiifolia* από αυτό το φυλλοφάγο σκαθάρι θα μειώσει τον αριθμό των ασθενών κατά περίπου 2,3 εκατομμύρια και το κόστος υγειονομικής περίθαλψης κατά 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ ετησίως.

Η ελεγχόμενη εξάπλωση της *O. Communa* πρέπει να πραγματοποιείται υπό αυστηρά φυτοϋγειονομικά μέτρα, επειδή έχει διαπιστωθεί ότι μπορεί επίσης να επιτεθεί σε καλλιεργούμενες καλλιέργειες όπως ο ηλιάνθος. Το

Τορίνο, μετά την καταστροφή ενός αγρού αμβροσίας, το μικρό σκαθάρι επιτέθηκε μαζικά σε ένα γειτονικό χωράφι ηλίανθου. Προς το παρόν δεν υπάρχουν ακριβείς μελέτες για το πώς η ωφέλιμη δραστηριότητα της *Ophraella communa* μπορεί να περιοριστεί αποκλειστικά στο εισβλητικό είδος – *Ambrosia artemisiifolia* L.

**Ophraella communa** είναι ένα σκαθάρι από την οικογένεια των φυλλοφάγων σκαθαριών (Chrysomelidae), που ανιχνεύθηκε στην Ευρώπη για πρώτη φορά το 2013, με προέλευση τη Βόρεια Αμερική – ακριβώς όπως η αμβροσία (παρατηρήθηκε για πρώτη φορά στην Ευρώπη το 1883), η οποία εξαπλώνεται γρήγορα λόγω του θερμότερου κλίματος της ευρωπαϊκής ηπείρου. Το είδος του σκαθαριού τρέφεται μόνο με λίγα είδη φυτών (ολιγοφάγο), αλλά κυρίως με αμβροσία (*Ambrosia artemisiifolia*). Τα σκαθάρια έχουν μήκος 3,4 έως 4,1 χιλιοστά και πλάτος 1,8 έως 2,1 χιλιοστά (αρσενικά), ενώ τα θηλυκά έχουν μήκος 3,9 έως 4,3 χιλιοστά και πλάτος 2,0 έως 2,4 χιλιοστά. Το κεφάλι τους είναι κιτρινωπό και έχουν μια μεγάλη μαύρη κηλίδα στην πλάτη. Τα έλυτρα του σκαθαριού, όπως σε όλα τα είδη του γένους *Ophraella*, έχουν σκούρες διαμήκεις λωρίδες.

Το φυσικό εύρος της *Ophraella communa* είναι οι ανατολικές περιοχές της Βόρειας Αμερικής, όπου το είδος κατανέμεται από το Μεξικό έως τον Καναδά. Ωστόσο, εδώ και αρκετά χρόνια το είδος αναπαράγεται πολύ γρήγορα στη Νότια Ελβετία, τη Βόρεια Ιταλία, την Παννονική περιοχή, την Ανατολική Ασία – Κίνα και Ιαπωνία. Για να εξασφαλιστεί η επιβίωση του πληθυσμού της *Ophraella communa*, απαιτούνται θερμοκρασίες μεταξύ 20 και 32 °C κατά την ανάπτυξή της, με βέλτιστες θερμοκρασίες μεταξύ 25 και 28 °C. Διαχειμάζει στο έδαφος μέχρι το επόμενο έτος, όταν αρχίζει να αναπαράγεται σε κατάλληλες θερμοκρασίες. Το σκαθάρι είναι ικανό να πετάξει 25 χλμ μέσα σε μία μόνο ημέρα.

Σύμφωνα με δεδομένα του Πανεπιστημίου Φυσικών Πόρων και Επιστημών της Ζωής, Βιέννη